Hyfforddiant Un Llais Cymru

Modiwl 1 - Y Cyngor

Modiwl Un - Y Cyngor

- **Y Cyngor fel Corff Corfforaethol**
- **Y "Tîm" o Aelodau a Staff**
- **Rôl y Cyngor**
- **Gweithio gydag Awdurdodau Unedol**
- **Adeiladu Gwaith Partneriaeth**

Yn ystod y cyflwyniad byddwn yn edrych ar y cyngor fel corff corfforaethol, y 'tîm' o aelodau a staff, rôl y cyngor, gweithio gydag awdurdodau unedol, ac adeiladu gwaith partneriaeth gydag ystod ehangach o fudiadau. Erbyn diwedd y cyflwyniad hwn dylai fod gennych ddealltwriaeth dda o'r gwahanol gyfrifoldebau sydd gan gynghorau cymuned a thref ac o'r ffordd y mae eu rôl yn newid wrth wasanaethu cymunedau lleol yng Nghymru heddiw.

Hyfforddiant Un Llais Cymru

Un Llais Cymru
One Voice Wales

Modiwl 2 - Y Cynghorydd

Modiwl Dau - Y Cynghorydd

- **Y Cynghorydd a'u Hymrwymiad**
- **Cofrestr o Fuddiannau**
- **Côd Ymddygiad ac Ymddygiad Moesegol**
- **Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau**
- **Trafod a Gwneud Penderfyniadau**
- **Cynrychioli eich Etholwyr**
- **Codi Pontydd**

Yn ystod y cyflwyniad byddwn yn edrych ar y cynghorydd a'u hymrwymiad i swydd cynghorydd, y Gofrestr o Fuddiannau Aelodau, y Côd Ymddygiad a'r ymddygiad moesegol a ddisgwylir gan gynghorydd, rôl y Swyddog Monitro a'r Pwyllgor Safonau, rheolau trafod a gwneud penderfyniadau, sut i gynrychioli eich etholwyr, a'r angen i "godi pontydd" rhyngddoch chi, y cyngor a phartïon eraill sydd â diddordeb.

Hyfforddiant Un Llais Cymru

Modiwl 3 - Y Cyngor Fel Cyflogydd

Modiwl Tri - Y Cyngor Fel Cyflogydd

- **Contractau Cyflogaeth**
- **Rôl a Manyleb Person**
- **Recriwtio a Chadw Staff**
- **Disgyblaeth, Achwyniadau ac Apeliadau**
- **Iechyd a Diogelwch**
- **Hyfforddiant a Datblygiad**
- **Ffynonellau Cyngor**

Yn ystod y cyflwyniad byddwn yn edrych ar rôl y cyngor fel cyflogydd. Byddwn yn edrych ar gontractau cyflogaeth ac ar sut mae'r rhain yn diffinio'r berthynas gyflogi, y rôl a'r manyleb person, efallai eich bod yn adnabod y manyleb rôl fel y 'disgrifiad swydd', recriwtio a chadw staff, beth ddylech wneud os yw pethau'n mynd o'i le, iechyd a diogelwch, ac efallai'n bwysicaf oll cael y gorau allan o bawb er mwyn helpu gwasanaethu eich cymuned leol, trwy hyfforddiant a datblygiad.

Mae cyfraith ac arferion cyflogaeth yn faes cymhleth, ac felly'n olaf, byddwn yn gorffen trwy edrych ar rai ffynonellau cyngor.

Hyfforddiant Un Llais Cymru

Modiwl 4 - Y Gyfraith

Modiwl Pedwar - Deall Y Gyfraith

- **Dyletswyddau a grymoedd statudol**
- **Ultra Vires**
- **Grymoedd Dirprwyo**
- **Deddf yr Iaith Gymraeg**
- **Y ddyletswydd i hyrwyddo Cyfleoedd Cyfartal**
- **Diogelu Data a Deddf Rhyddid Gwybodaeth**
- **Ffynonellau cyngor**

Yn ystod y cyflwyniad byddwn yn edrych ar nifer o ddeddfau a dyletswyddau cyfreithiol sy'n effeithio cynghorau cymuned a thref. Byddwn yn edrych ar ddyletswyddau a grymoedd statudol, egwyddor 'ultra vires', grymoedd dirprwyo, Deddf yr Iaith Gymraeg, y ddyletswydd i hyrwyddo cyfleoedd cyfartal a'r prif statudau a rheoliadau yn y maes hwn, diogelu data a Deddf Rhyddid Gwybodaeth ac yn olaf ffynonellau cyngor.

Hyfforddiant Un Llais Cymru

Modiwl 5 - Cyfarfod Y Cyngor

Modiwl Pump - Cyfarfod Y Cyngor

- **Galw cyfarfodydd**
- **Mathau o gyfarfodydd**
- **Rheolau Sefydlog**
- **Agendau**
- **Cynnal y cyfarfod**
- **Pasio penderfyniadau**
- **Cofnodi trafodaethau**

Yn ystod y cyflwyniad byddwn yn edrych ar wahanol agweddau ar gyfarfodydd cyngor. Byddwn yn siarad am alw cyfarfodydd, y gwahanol fathau o gyfarfodydd gan gynnwys Cyfarfodydd Statudol Blynyddol, Cyfarfodydd Arbennig a Chyfarfodydd Arferol, pwysigrwydd Rheolau Sefydlog, gosod a defnyddio agendau, cynnal y cyfarfod, pasio penderfyniadau, a chofnodi trafodaethau.

Hyfforddiant Un Llais Cymru

Modiwl 6 - Cyllid Llywodraeth Leol

Modiwl Chwech - Cyllid Llywodraeth Leol

- **Rôl y Swyddog Ariannol Cyfrifol**
- **Canllawiau Cyfrifo a Strategaeth**
- **Rheoliadau Ariannol ac Asesiadau Risg**
- **Cyllidebau a Phreseptau**
- **Archwilio Mewnol ac Allanol**
- **Yswiriant**
- **Grymoedd Incwm a Gwariant**
- **Ffynonellau Incwm Eraill**

Yn ystod y cyflwyniad byddwn yn edrych ar yr holl feysydd pwysig o ran goruchwylio cyllid llywodraeth leol. Byddwn yn edrych ar rôl y Swyddog Ariannol Cyfrifol, rhai o egwyddorion cyffredinol cyfrifo, y prif reoliadau ariannol ac, yn bwysicaf, sut i asesu'r risgiau dan sylw, pennu cyllidebau a phreseptau, rhoi archwiliadau mewnol ac allanol cadarn ar waith, gofynion yswiriant y Cyngor, grymoedd incwm a gwariant y Cyngor, ac yn olaf ffynonellau incwm eraill. Mae hon yn agenda fawr, ac mae rheolaeth ariannol weithiau'n gallu ymddangos yn frawychus, ond nod y sesiwn yw rhoi ichi ddealltwriaeth o fframwaith ariannol y Cyngor, yr wybodaeth graidd y mae angen ichi'i chael, a ffynonellau gwybodaeth fanylach y dylech droi atynt pan mae angen.

Hyfforddiant Un Llais Cymru

Modiwl 8 – Ymgysylltiad Cymunedol

Modiwl Wyth – Ymgysylltiad Cymunedol

Nod y modwl rhagarweiniol hwn yw esbonio beth yw ystyr y term 'ymgysylltiad cymunedol' a sut all cynghorau a chynghorwyr wella'r ffordd y maen nhw'n ymgysylltu â'r cymunedau a wasanaethant. Trwy ddefnyddio dull rhyngweithiol, mae'r modwl yn esbonio pam, sut a ble mae cynghorwyr yn ymgysylltu â'u cymunedau ar hyn o bryd. Mae'r sesiwn yn cynnwys trosolwg byr o bolisïau cyhoeddus allweddol ar ymgysylltiad cymunedol ac mae'n trafod prif elfennau a therminoleg ymgysylltiad cymunedol. Mae cyfle i gynghorwyr rannu a dysgu o'u profiad personol a daw'r sesiwn i ben gydag ymarferiad cynllunio ymgysylltiad cymunedol.